

PO SPALIO VÉLIAVA

LKP Rokiškio rajono k-to ir rajono DŽD Tarybos organas

1955 m. kovo mėn. 6 d., sekmadienis | Kaina 15 kp.

Eina nuo 1950 metų | Nr. 19 (455)

Tarptautinė moters diena

Kovo 8-ąja — Tarptautinę moters dieną mūsų šalies dirbantieji sutinka nauju požiūniu ir gamybiniu pakiliu. Vadovaujami partijos ir vyriausybės, tarybiniai žmonės sėkminges výkdo penktą penkmečio planą, skiria visas Jėgas TSKP CK sausio Plenume ir ankstyvesnių partijos ir vyriausybės nutarimų įgyvendinimui.

Kartu su visa liaudimi didžiųjų Indėlių i komunizmo statybos reikalą įneša tarybinės moterys, savo našiu ir atsidavusių darbu toliau vystydamos socialinių žemės ūkių, pramonę, kultūrą, moksą. Daugelis iš jų už nepriekaištintą darbą apdovanotos odiomis ir medaliais. Didžiai gerbiama Tarybų Sąjungoje moteris — motina, jaunostės kartos autėtoja.

Tarybų Sąjungos moterys pavyzdžiu seka viso pasaulio pelangiosios moterys, aktyviai kovodamos prieš naujo karo kurstytojus, už pragyventimo ligio pakėlimą, už lygių teisių su vyrais išskirtinėmis.

Nemažus laimėjimus rajoно moterys pasiekė pramoneje. "Nemuno" fabriko vice-drg. Černiauskaitė praejusį metų gamybinį planą įvykdė 142 proc., drg. Gimbutienė — 130 proc. Mechanizatorius drg. Kandzarkaitė sumanė vadovauja traktorinei brigadai.

Moterys įvykdė 130—140 proc. Mehanizatorių drg. Kandzarkaitė sumanė vadovauja traktorinei brigadai.

Geriausios laimėjimus rajoно moterys pasiekė pramoneje. "Nemuno" fabriko vice-drg. Černiauskaitė praejusį metų gamybinį planą įvykdė 142 proc., drg. Gimbutienė — 130 proc. Puiškis darbe rodiklius pasiekė "Lino" fabriko darbininkė Kubiliénė, įvykdanti mėnesines gamybinės užduotis 250 proc.

Daug darba, keldamos liaudies sveikatingumą, gerindamos medicinaninė aptarnavimą, moterys gydytojos.

Kaip ir visos platiestos Tėvynės, taip ir mūsų rajono moterys kovo 8-ąja — Tarptautinė moters dieną sutinka naujais darbo laimėjimais. Daug rajono moterys atsidavusių darbų Tėvynės stiprinimui išsitaikavo gėrbę ir liaudies pasitikėjimą.

Rokiškio ligoninės vyr. gydytoja drg. Sofija Salagubaitė išrinkta deputatu į TSRS Aukščiausiąją Tarybą.

"Nemano" fabriko darbininkė-pirmėnė drg. Marytė Gaileckaitė yra Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas. Praejuose rinkimuose iš aktyviausių moterų, jų tarpe "Daugkalių" kolūkio klaudių Šerlėkė drg. Rakūnaitė, pramkombinato darbininkė drg. Seikabienė, rajono švietimo skyriaus vedėja drg. Tebeiltakytė, išrinktos į rajono DŽD Tarybą. 100 moterys išrinkta į miesto ir apylinkių Tarybas. 22 moterys dirba liaudies tarėjais. Visa tai rodo, kad rajono dirbantieji vertina moterys atsidavusį darbą, seka jų laimėjimus.

Išleistas lietuvių kalba atskira brošiūra drg. N. S. Chruščiovo pranešimas "Dėl gyvulininkystės produktų gamybos padidinimo"

"Tiesos" leidykla išleido sausio 25 d. "Dėl gyvulininkystės produktų gamybos padidinimo". Dr. N. S. Chruščiovo pranešimą TSKP Centro Komiteto Plenume 1955 metų egzempliorių.

TARYBINĖ MOTERIS — DIDŽIULĖ SOCIALISTINĖS VISUOMENĖS JĒGA

Gabi mokytoja

Prieš keletą metų Danutė Stružaitė balė Rokiškio vidurinė mokykla. Greit po to ji buvo paskirta dirbti mokytoja Panemunėlio sepiamejėje mokykloje. Sunku buvo pradžioje. Trūko įgudimo, praktikos, žinių apie mokinį auklėjimą. Mokydama vaikus, Danutė Stružaitė ir pati atkakliai mokosi — studiuoja neakivaizdinį būdu Šiaulių mokytojų institutu.

Vilia klasės mokiniai karštai myli savo auklėtoją, atidžiai klausosi kiekvieno jos žodžio. Dabar jos vadovaujama klasė — pirmajanių mokykloje tiek mokslo pažangurė, tiek drausmės atžvilgiu. Stiprus, draugiškas klasės kolektyvas, mokytojos D. Stružaitės vadovaujamas, sėkminges likvidavo nepatenkinamus pažymius. Vilia klasėje yra visa

eilė mokslo pirmūnų. Tarpeju — moksleivės Zizaitė, Kubiliénė ir daug kitų.

Mokytoja D. Stružaitė nepasitenkinā vien tik darbu klasėje. Ji vadovauja moksleivių liaudies šokių rateiliams. Šiuo metu abi šokėjų grupės — jaunesnių ir vyresnių — jau paruošė Daugų šventės repertuaro šokių. Kartu mokytoja D. Stružaitė padeda kolūkinio kaimo jaunimui vystyti meno saviveiklą, vadovauja "Jauniosios gvardijos" kolūkio liaudies šokių rateilui.

Danutė Stružaitė myli ir gerbia kolūkietių. Jt — dažnas svečias jų namuose, brigadose, fermose, kur praveda pašnekestus, paskaita laikraščius, žurnalus.

J. PRANCKONAS
Panemunėlio vid. mokyklos direktorius

Nauji laimėjimai

Veronika Vizbarienė — 126 proc. Jų išleidžiamą produkciją yra tik geros kokybės.

Fabriko moterys aktyviai prisideda ir prie kultūrinių dirbančiųjų aptarnavimo. Prie fabriko klubo veikia meno saviveiklos ratelis. Jo darbe ir veikloje žymių vietų ulima moterys. Aktyviausios saviveiklininkės yra gamybos pirmėnės drg. drg. Bronė Tereškevičienė, Bronė Barkauskaitė, laborantė Sigita Kancevičiūtė ir visa eilė kitų.

V. Žeraičius

Parama daugiavalkėms motinoms

Partija ir vyriausybė nurodė rūpinasi daugiavalkėmis motinomis, telkia joms visokeriopą pagalbą. Didželis dėmesys skiriamas vaikų auklėjimui ir mokymui. 1954 metų bėgyje mūsų rajono daugiavalkėms ir vienišoms motinomis valstybė išmokėjo 430.000 rub. pašalpę. Kolūkietė S. Lapašinskienė, tu-

rinti 9 vaikus, gavo iš valstybės virš 4.000 rub. Kolūkietė K. Berezinienei, auklėjančiat 10 vaikų, valstybė išskyre 4.000 rub. Valstybė išmokėjo daugiau kaip po 3.000 rub. namų ūkininkėi Z. Kalpokienė, kolūkietėms G. Guzikauskienėi, M. Kalcičiavai ir visai eilė kitų.

V. Žeraičius

Geriausios kolūkio melžėjos

TSKP CK sausio Pleinume nutarimų paskatinti "Aušros" kolūkio gyvulininkystės darbuotojai kovoja už aukštą gyvulių produktyvumą žiemojimo mėnesiais. Geriausios kolūkio melžėjos Elzė Pumputiene, Kazė Tuskienė ir Monika Jakulienė šiuo metu iš kiekvienos karvės primelžia į dieną po 12—15 kg pieno. Šios melžėjos išpareigojo per šiuos metus priimelži iš kiekvienos prižiūrimos karvės nemažiau kaip 2000—2200 kg pieno.

Karvių išmilžio klimui daug padeda gyvulininkystės fermose taikomi pažangūs paramų paruošimo būdai.

H. Matusevičius

REZULTATUS

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas gavo iš rajonų ir miestų vykdomųjų komitetų galutinas žinias apie rinkimų į Lietuvos TSR vietinės Tarybas rezultatus.

Remiantis šiaisiais duomenimis, nustatyta, kad išrinkti deputatai į 87 rajonų Tarybas, 71 miestų Tarybas, 7 miestų rajonų Tarybas, 1.226 apylinkių Tarybas ir 9 gyvenviečių Tarybas.

Rinkimuose į rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Darbo žmonių deputatybės dalyvavo rinkėjų:

Į rajonų Tarybas	— 99,93 procento
Į miestų Tarybas	— 99,91 "
Į miestų rajonų Tarybas	— 99,98 "
Į apylinkių ir gyvenviečių Tarybas	— 99,94 "

Balsavusiu už komunistų ir nepartinių bloko kandidatus rinkėjų skaičius, palyginti su bendruoju dalyvavusiu balsavime rinkėjų skaičiumi, sudarė:

Į rajonų Tarybas	— 99,87 procento
Į miestų Tarybas	— 99,88 "
Į miestų rajonų Tarybas	— 99,90 "

Į apylinkių ir gyvenviečių Tarybas — 99,80 procento

Skaicius balsų, paduotų prieš kandidatus į deputatus, sudaro: rinkimainis į rajonų Tarybas — 0,12 procento, į miestų Tarybas — 0,12 procento, į miestų rajonų Tarybas — 0,10 procento, į apylinkių ir gyvenviečių Tarybas — 0,19.

Remiantis Rinkimų nuostatų 89 straipsniu pripažinta negaliojančiai 0,01 procento bluetelei.

Į viso į visas vietinės Tarybas išrinkta 27.752 deputatų. Visi išrinktieji deputatai yra komunistų ir nepartinių bloko kandidatai. Deputatų tarpe yra 9.058 moterys, arba 32,67 procento, 8.158 TSKP narių ir kandidatų į TSKP narius, arba 29,39 procento, 19.566 nepartinių, arba 70,61 procento.

5 rinkiminėse apygardose rinkimams į apylinkių Tarybas kandidatai į deputatus negavo absolūtinės balsų daugumos ir tose rinkiminėse apygardose sutinkame su "Rinkimų į Lietuvos TSR rajonų, miestų, apylinkių ir gyvenviečių Tarybas nuostatais" įvyks nauji rinkimai.

KODĖLIU ATSILIEKA PRAMKOMBINATAS

Rajono pramkombinatas savo įvairiausias gamybos šakas. Reikia pastebėti, kad visa eilė gamybinių cechų nuolat įvykdė ir viršija užduotis, rodo sektiną pavyzdį gaminių kokybės atžvilgiu: Pavyzdžiuoliuose yra daug laiko, kuri netenka. Geriausiai dirba stalių cecho kolektyvas, kuriam sumanai vadovauja dr. Šimanauskas. Šis cechės gamybos užduotis viršija 25–30 procentų. Neblogai organizuotas darbas būtinio aptaraivimo dirbtuvėse, mechaniniame ceche.

Tačiau visumoje rajono pramkombinatas gedingai neįvykdė ménnesinių planų, tapo atsilikusia rajono įmone. Vasario ménnesio planas pagal bendrają produkciją įvykdės vos 76,1 proc. Grūdų malimo užduotis televykdė 76,9 proc., milų apdirbimas — 55 proc., apkausų gamyba — 40 proc. Nepatenkinamai vyksta ir tekninių gamyba.

Kur leškoti atsilikimo priežastį, kuo patenkti gamybos žiagydamas rajono pramkombinatą?

Dideli važmenys gamyboje valdina žaliajos pristatymas. O rajono pramkombinatas žaliaja apdirbomas blogai. Jau iki 1954 metų pradžios pramkombinatas negauja medžiagos tekinčių gamybą. Rūmhus sužirkimus į stalių cecho darbą taip pat inėja į medžiagos sioką.

Bet nerūdėli vienų žaliajos siokėjų kaitės paleisti spana-

šas trūkumai gamyboje. Rimta kaitės dalis tenka ir pramkombinato vadovybei.

Jau kuris laikas stovi be darbo Panemunėlio malūnas. Pramkombinato direktorius telsinasi tuo, kad sugedęs motoras ir jam atremontuoti reikia daug laiko. Pagal jį, malūnų galima bus paleisti lik gegužės mėnesį. O tuo tarpu Panemunėlio malūne be darbo stovi lokomobilis, nes iš anksto nebuvovo aprūpintas kuru. Pramkombinato mažai rūpinamast miško medžiagos ir malkų išvežimui. Iš 140 m³ miško medžiagos ir 100 m³ malkų neįvežta dar nė pusės. Miško medžiagos gamybos planes neįvykdytas. Iš visa to tūplaukia kaip tik žaliajos trūkumas stalių ceche.

Kritiška padėtis sustarė ir Rokiškio malūne (vedėjas Semionovas). Reikia pastebėti, kad vedėjas nesugeba kalpraktiant organizuoti darbo, suinteresuoti žmones, retai pasirodo malūne, nekontroliuoja malūno darbininkų darbo.

Mechaniniame ceche prielidžiamas neteisingas darbo normavimas, kartais pinigai išmokami už dar neatlikta darbą. Tačiau, sausio ménnesio pabaigoje darbininkams Diegnutul ir Daunutul buvo paveista atliktu štampų ceremonija. „Atlikta“ darbą priėmė cecho vedėjas Kėpykavas, darbininkams buvo išmoketė pinigai. Ir visai netiekėjė kaitės paleisti spana-

remontas dar net... nepradėtas.

Dirbęs pramkombinale norėjo Smekalovas į darbą dažnai ateina neblaiviamė stovyje, užgaulioja darbininkus, apskalčiuoja juos, priledamas darbą.

Iš to tenka daryti išvadą, kad pramkombinato vadovai ir pirminė partinė organizacija nestima griežtų priemonių savivaliautojams sudraus. T. talkstosi su susidariusia nepatenkinama padėtimi gamyboje.

Laikas susirūpinti pramkombinato darbe organizavimu, skubiai imtis priemonių gretesniam Panemunėlio malūno remonto užbaigimui. Malūnui vadovauja sumanus,

energingas žmogus — dr. Smalskye, kuris nesilaikso su trūkumais, griežtai kovoja su sustingimiu gamyboje. Pramkombinato vadovai turi padėti drg. Smalskiui, kuris save iniciatyva stengiasi pašpartinti malūno remontą. Ariamiausiu laiku reikia užbaigti malkų ir miško medžiagos gamybą ir išvežimą.

Pramkombinato dirba stiprus kolektyvas, kuris gali ir turi išlaikyti susidariusią padėtį, išvesti pramkombinatą į rajono pirmuojančią įmonių skaičių. Pirminė partinė organizacija turi daugiau domėtis darbo organizavimu, ryžtingai kovoti su apsiteleidimu. Tačiau tokiu būdu galima bus su žaknimiškai ierauti prielieistus trūkumus.

V. Stundžius

Vykdo savo įsipareigojimus

Sparčiais tempais vyksta pasirengimas pavasario sėjai „Arijo“ kaimynyje. Kolukio kalviai J. Jakšas ir J. Narbutas įsipareigojo žemės ūkio inventoriavus remonto užbaigtu kovo ménnesio 15 d. Savo įsipareigojimus kalviai garbingai įvykdė. Štuo metu

jie jau atremontavo 60 plūgų, didžiąjį remonto reikalingų akėtų ir kito žemės ūkio inventoriavus.

Kolukio staliai I. Petrušis ir K. Tūška dirba prie gamybos porinių vežimų, kurie bus panaudoti pavasario lauko

darbuose. Balgiamas pakinkytų remontas.

Šiats metais kolukiečiai deda visas pastangas tam, kad pavasario sėjų sulikti pilnai pasiruoše, pravestų ją su glaučiaus terminais ir aukštame agrotechniniame lygyje.

L. Povilavičius

ZOOTECHNIKO PATARIMAI

Tinkamai pasiruošime paukščių prieauglio priėmimui

Rajono kolakiuose artėja sausa, šilta, šviesi ir erdvė. Patalpoje visą laiką turi būti tyras oras, neturi būti skersvėjų. Retkių pažymėti, kad prieštalis metinis „Pergalės“, Karolio Požėlos vardo, „Ragelių“ ir kai kolukiuose kituose kolukiuose šis darbas buvo pažymėtas savileigiai. Prieauglio priėmimui nebuvuo tiltinėti pagrindos pataipos. Dėl nėrupeštingos priežiūros, bilo lesinimo arba netinkamo apšildymo dalis jaunu paukščių krito. Štuo metu rajono kolukiuose valdybos, žemės ūkio specialistai privalo užtikrinti tinkama paukštinkinkystės pataipu, paruošimą, apsirūpintinė kuru, lesalu ir t. t.

Paukščių prieauglio auglimi potalpa turi būti peruošta iš anksto. Ji turi būti

normaliai temperatūrai, paukščiai yra žvaltus, judrūs, sveiki, normaliai lesa ir greitai auga. Prie žemos temperatūros paukščiai stengiasi sušilti, telkiast į krūvas, grūdasi į kampus, ltpa vienas ant kito ir tokiu būdu vienkitus užtroškina arba suminduo.

Maisto poreikiat pagal gyvajį svorį prieaugliui yra di-

desni negu suaugustems paukščiams, nes prieauglis greitai auga ir vystosi. Visų pirmiausia reikia, kad prieauglis būtų laiku lesinamas. Viščiukai pabunda auštant,

apie 4–5 valandą ryto. Šluo laiku juos ir reikia lesinti. Fermose, kur prieauglis pirmą kartą lesinamas 7–8 valandą ryto, dažnai pasitaiko kritimų. Patariama lesinti viščiukus iki dešimtos jų amžiaus dienos 6 kartus per dieną, vėliau — 1,5–2 ménnesių amžiaus — 5 kartus, o dar vyresnius — 4 kartus per dieną. Paprastai laikomas tokios lesinimo tvarkos: pirmas lesinimas — kruopas, antras — drėkintų miltų mišinai, trečias — kruopas, ketvirtas — drėkintų miltų mišinai ir t. t.

Viščiukų pataipose ir alkateles išsių dieną turi būti vandens. Vanduo turi būti švarus, iš žalinto, kambario temperatūros. Visi paukščiai

čiamas lesinamti lesalai turi būti geros kokybės. Apkartus, sugizusių, apipelėjusį grūdų jokiui būdu negalima naudoti lesalui.

Kai kurių kolukų patyrmas įtikinamai parodo, kad vienadienialai paukščiukai gali būti tinkamai išauginti tik esant gerai priežiūrai. 1954 m. „Duokiškio“ kolukis, kuris buvo gavęs iš IPS 1.000 štukų viščiukų, išaugino beveik visą prieaugli. Neblogus rezultatus, vystant paukštinkinkystę, pastėkė Liudo Giro vardo ir kai kurie kitų kolukai.

Kolukų valdybos, žemės ūkio specialistai, paukščių augintojai privalo sudaryti geras paukščių prieaugliui auginti salygas, užtikrinti šimtaprocentinį prieauglio išsaugojimą, kas žymiai dalimi prisidės prie kolukų ekonomikos kilimo.

G. RAGELYTÉ
Rokiskiai. IPS zootehnikas

Štomių dienomis Kauno muzikinės dramos teatras pirmą kartą respublikoje pastatė lietuvišką muzikinę komediją „Auksinės marios“. Muzikos autorius — jaunas kompozitorius, Panevėžio muzikos mokyklos mokytojas Antanas Belazaras. Libretą parašė L. Janušytė ir J. Mackonis. Operetė valzduoja žvėjes ir laimingą kolukiedų gyvenimą. Nuotraukoje: scenoje iš muzikinės komedijos „Auksinės marios“ paskutinio aktio. N. Ogajaus (ELTA) nuotrauka.

SKAITYTOJAI APIE KNYGAS

APYSAKA APIE KOVĄ DĖL LAISVĖS

Nesenai iš spaudos išėjo išversta į lietuvių kalbą estų rašytojo Bornhlioje istorinė apysakos mintis: geriau mirti kovojant už laisvę, negu gyventi vergijoje.

Tazuja nėra istorinė asmenybė. Tai rašytojo meniškai sukurtas literatūrinis paveikslas. Tazujos paveikslė, iki šių dienų išlaikytas, išskyrės: drasa, veržimasis į laisvę. Apysakoje tai pat parodytas nežmoniškas užtvanką riterių žauruojas; jų pasipūtimas bei storževiškumas. Riteriams atstovauja Lodišarve pilies šeimininkas Odo fon Raupena. Su gilia neapykanta Börnlioje pavazduoja estų laudės išdaviką — Lodišarve pilies prievalida.

Apysakoje ryškiai iškeitos ir nurodytos suktimo, o taip pat ir jo pralaimėjimo priežastys.

Bornhlioje apysaka „Keršytojas“ labai populiarė skaitojotų tarpe. Ji ugdė narsumą, patvarumą, moko mylioti savo tėvynę.

Sug malonumu ūžia puklia apysaką perskaitys kolukietis ir moksleivis, darbininkas ir inteligentas, su malonumu ja perskaitys kiekvienas tarybinis žmogus.

V. Magieksas

MAJUOSIS knygos

Leninas, V. I. Raštai. XXVIII t. Valst. polit. ir moks. lit. 1-kla. 1954. 498 p. Rb 6, 50.

Leninas, V. I. Raštai. XXIX t. Valst. polit. ir moks. lit. 1-kla. 1954. 535 p. Rb 16, 50.

Leninas, V. I. Raštai. XXX t. Valst. polit. ir moks. lit. 1-kla. 1954. 531 p. Rb 6, 50.

Puškinas, A. Raštai. I t. Valst. grož. lit. 1-kla. 1954. 342 p. Kb 6.

Gogolė, N. Raštai. IV t. Valst. grož. lit. 1-kla. 1954. 288 p. Rb 8.

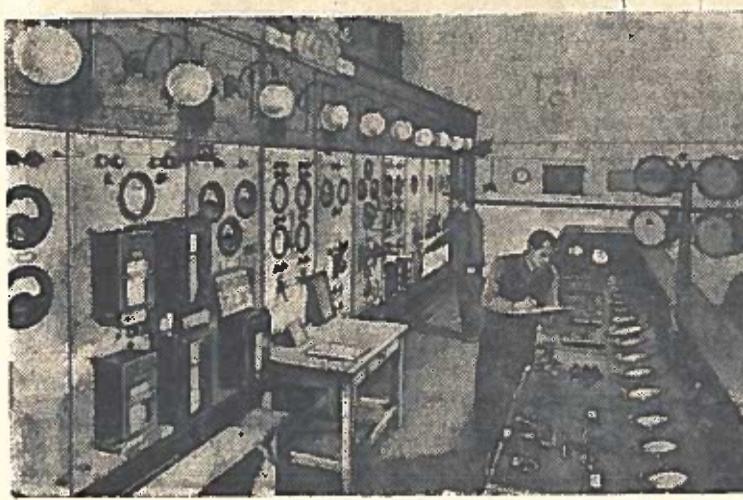
Gogolė, N. Raštai. V t. Valst. grož. lit. 1-kla. 1954. 449 p. Rb 8.

Vienojo, A. Raštai. V. t. Valst. grož. lit. 1-kla. 1954. 510 p. Rb 6.

Lazdynų Peleša. Raštai. I t. Valst. grož. lit. 1-kla. 1954. 458 p. Rb 8.

Lazdynų Peleša. Raštai. II t. Valst. grož. lit. 1-kla. 1954. 535 p. Rb 9.

Lazdynų Peleša. Raštai. III t. Valst. grož. lit. 1-kla. 1954. 483 p. Rb 9.

Vengrijos Ltaudės Respublikos Šalgotarjano miestas per paskutinius metus įvyko išaugo. Tas pareikalojo išplėsti elektros stotį, tiekiančią elektros energiją gyvenamiesiems namams, kultūrinėms ir būtinėms įstaigoms. Nuotraukoje: Šalgotarjano elektros stoties naujos salės, kurioje išdėstyti valdymo įrengimai. *Madjar foto* nuotrauka.

Dėl Turkijos prezidento viešėjimo Pakistane

KARAČI, ill. 1 d. (TASS). Vakar Turkijos prezidentas Dželalės Bajaras ir jis lydi tieji asmenys išvyko iš Karačio į Iraką. Per dešimt dienų, kol Bajaras buvo Pakistane, Pakistano spauda nusvietė tikrai oficialiąjį Turkijos prezidento vizito puse, neliessama jo mitijos išskilių tr derybų, kurios vyko Karačyje tarp Turkijos aukštųjų karinių aistrovų ir Pakistano vyriausybės bei armijos aistrovų, pobūdžio.

Vietinių žurnalistų ir diplomatinę sluoksnį nuomone, derybų metu buvo svarstomi tokie klausimai, kaip praktinis Turkijos-Pakistano karinės sajungos įgyvendinimas; tos sajungos išplėtimas kitoms Vidurinių Rytų šaliams, ir visų pirmā Iranui, Sirijai bei Libanui; Viduri-

niųjų Rytų karinio bloko sudarymas, kad Jame pirmoje etapo metu dalyvautų 8 šalis — Turkija, Pakistanas, Irakas, Iranas, Sirija, Libanas, Jordanija ir Jemenas; planai Egiptui, o taip pat Saudo Arabijai Izoliuoti, kad būtų pašalintos kiltės kai kurioms arabų šalims dalyvauti Vidurinių Rytų bloke. Dešimtios krypties Pakistano laikraščiai visaip laupsina JAV vadovaujamo karinio bloko sudarymą Viduriniuose Rytuose ir Pakistano dalyvavimą tame bloke. Tačiau plateji Pakistano vi suomenės sluoksniai yra rimtai susirūpinę dėl Vakarų valstybių karinių pasirengimų Azijoje, laikydami tuos žyglius grėsmę savo nepriklausomybeli ir Azijos tautų vlenybeli. (ELTA).

APIE ŽMOGAUS KILMĘ

Žmogus yra gyvosios gamtos aistovas, atsiradęs kaip ir visa žemėje gyvenantį gyvūnį. Tolumėj žmogaus protėviai buvo dvikoje beždžionės. Per milijonus metų tolimesnėje beždžioninėje žmogaus protėviai, palapsniui keisdami, įgavo žmogišką išvaizdą ir žmogut būdingas savybes.

Kad iš tikėjų taip buvo, patvirtinta gausus, nesugrupuotini faktai, kuriuos pateikia gamtos mokslai ir medicina. Atvirščiai — mokslas neturi faktų, kurie prieštarautų šiai tiesai. Jau lyginant žmogaus ir aukštines gyvulių, ypač beždžionių, kuno sandara, matyt, kad žmogaus kūnas sudarytas iš tų pat organų. Žmogaus kūną paremia kaulų griaučiai, jis judina rūmenys; kvėpuoja žmogus plaučiai, viršina skrandžiu ir žarnomis. Jo gylomis teka kraujas, kurį varinėja širdis. Visus šiuos organus turi ir žinduoliai gyvuliai. Mažato, žmogaus organai yra labai panašūs į gyvulių organus. Tai žino ir ltaudis, kuri, pavyzdžiu, gyvuliu kaulus vadina tais pat vardais kaip ir žmogaus. Paėmus tokio pat dydžio žmogaus ir ver-

šuko širdį, vargai jas atskirs gydytojas, nekalbant apie kitos specialybės žmones.

Gal smegenų sandaroje slypi tokie ypatumai, kurie gnežtai atskiria žmogų nuo jų supančios gyvūnijos? Isto nėra. Žmogaus smegenyse yra tos pat dalys, kaip ir žmogbeždžionių. Skirtumas tik tas, kad žmogaus galvos smegenų labiau išsvystę didieji pusrutuliai ir juos dengiančios žlevė.

Taigi kūno sandaros atitinkamumas pabrėžia žmogaus giminingumą su jų supančia gyvūnija.

Iki šiol surasta visa ellė žmogaus protėvių iškasenų, kurios rodo, kaip atrodė žmogus seniau. Iš tų iškasenų malyti, kad praeityje žmogus buvo kitoks, panašnis beždžionės, kad jis palapsniui keitėsi, kol pasiekė nūdienę išvaizdą. Šis keitimasis truko labai ilgai, milijonus metų.

Seniausios žmogiškos būtybės liekanos rastos Javos salaio dar praėjusioje šimtmecio pabaigoje. Ši būtybė dėl jos išvazdos pavadinta beždžionžmogiu — pitekanturopu. Jo gyventa maždaug vadināta tais pat vardais kaip ir žmogaus. Paėmus tokio pat dydžio žmogaus ir ver-

ATNAUJINTAS NETEISĒTAS TEISMO PROCESAS PRIEŠ VOKIETIJOS KOMUNISTŲ PARTIJĄ

BERLYNAS, ill. 2 d. (TASS). Kaip jau buvo pranešta, federalinis konstitucinis teismas Karlsrués mlesie vakar atnaujino provokacinių teismo procesą prieš Vokietijos Komunistų partiją. Vaikarykščiamė teismo posėdyje buvo toliau „nagrindžiami“ vadinamieji Bonos vyriausybės „kalinimai“, kuriuose jis megina priversti teismą priimti nutarimą dėl Vokietijos Komunistų partijos uždraudimo.

Siekdamas neleisti VKP gynimui įrodyti tų „kalinimus“ nepagrįstumą ir tendencingumą, teismas grieblasi ēlinės neteisėlos gudrybės: Jis sutiko, kad VKP gynimas panaudotų tik truputį daugiau kaip vieną dešimtadalių visų gynimo pateiktų dokumentų ir medžiagų. VKP gynimo atstovai pareiškė griežtą protestą prieš tokius teismo veiksmus.

Kalbėjės „kalinimų“ klausimui VKP gynėjas profesorius Kregeris, pabrėžė, kad Adenauerio vyriausybė siekia uždrausti Komunistų partiją dėl tos priežasties, jog ji yra svarbiausia kiltulis re-militarizavimo politikai vykdymui. Jis parodė, kad dauguma pateiktų „kalinimų“ iš esmės neturi nieko bendro su teisminės kvotos objektu ir kad todėl teismas turi atmetti juos.

Posėdyje taip pat kalbėjo VKP atstovas procese Valteris Fišas, pabrėžęs kalinimų prieš VKP nepagrįstumą ir absurdumą. (ELTA).

kantropas vaikščiojo stačias, jis turėjo smegenų jau daugiau, negu kad turi aukščiausios beždžionės, bet gerokai mažiau, negu dabartinius žmogus. Jo kakta buvo žema, žandikauliai atskilę, kūnas stipriai plaukuotas. Jis, tačiau, jau vartojo savo reikalaus paprasčiausius įrankius, kaip ir lazdas, akmenis, ko nemoka né vienas iš gyvulių.

Prieš dvidešimt metų Kinijoje, netoli Pekino miesto, viename urve rasti kaulai 34 būtybių, sudarančių beždžionės žmoglio naujesnius palikuonius. Šis žmogaus protėvis padavintas sinantropu. Jo liekanos dabar laikomos Pekino universiteto muziejuje. Sinantropas dar žymiai skirtiasi nuo dabartinių žmogaus, bet jau kiek artimesnis dabartiniams žmogui, negu beždžionės žmogis. Jis jau mėgino tašyti akmenis, pritaikindamas juos savo reikalaus, naudojo ugnį. Gyventa sinantropo seniau, negu prieš pusę milijono metų.

Sinantropu palikuonys dar labiau priartėjo savo išvaizda ir sugebėjimais prie dabartinių žmogaus. Jis paplitė plačiau, jų liekanų rasta Europoje, Azijoje ir Afrikoje. Šiuos žmogaus protėvius vadina pirmiausis žmonėmis turėjo laisvas rankas, kurio-

Nauja reakcijos, teorijos hanga Jungtinėse Amerikos Valstybėse

JAV kompartijos vadovams gresia naujas įkalinimas

NIUJORKAS, ill. 2 d. (TASS). Kovo 1 d. pasibaigę laikas kalėti šešiemis Amerikos kompartijos vadovams, kurie buvo nuteisli 1949 metais, remiantis įvairių policių „informuotojų“ sufabikuotais kalinimais. Kovo 1 d. penki kaliniai — Judžinas Denisas, Džonas Geitas, Džonas Viljamsonas, Džekobas Stachelis ir Karlas Uinteris buvo paleisti iš kalėjimų. Seštasis kompartijos vadovas — Bendžaminas Devisas, kuris turėjo bati paileistas kovo 1 d., turi papildomai atkalėti dar 60 dienų pagal kalinimą teismo „negerbimą“.

Kalp matyti iš spaudos pranešimų, Amerikos valdžios organai ruošia naują teismą susidorojimą su JAV kompartijos vadovais. JAV vyriausybė kelia prieš juos naują teisminę bylą, ruoša-

mosi vėl juos įkalinti tik už tai, kad jie yra komunistų partijos narai.

Pagal ši naują kalinimą kompartijos vadovams gresia 10 metų kalėjimo.

Kalp nurodo laikraščiai, komunistų partijos generalinis sekretorius Judžinas Denisas ir laikraščio „Deil Worker“ redaktorius Džonas Geitas po kelių dienų bus iškviečti į teismą Niujorke. Toks pat iškviečimas gresia Džonui Viljamsonui, Džekobui Stacheliui ir Karliui Uinteriui.

Be to, JAV vyriausybė iškélé bylą Viljamsonui ir Stichelui išremti iš JAV.

Du vadovaujantieji kompartijos veikėjai — Gėatas Holas ir Robertas Tompsonas — tebekalinami, nes kalinimo laikas jiems padidintas už neatvykimą kalėti. (ELTA).

S P O R T A S

Šaudymo varžybos

Pasibaigę rajoninės šaudymo sporto varžybos, kuriose dalyvavo 8 LDAALR organizacijos. Bendra pirmąja vieta iškovojo „Pergalės“ daugverslinės artelės šaulių spenketukas, surinkęs 387 taškus iš 100 galimų. Antra vieta užėmė rajono milicijos skyriaus sportininkai, surinkę 374 taškus. Trečioje vietoje atliko Kamajų vidurinės mokyklos moksleivis Juvečcijus Petruolis.

V. KARNYŠEVAS
LDAALR rajoninės komiteto pirmmininkas

arba neandertaliečiais (pagal pirmojo radinio vietą). Neandertalietis gyveno ledų gadyne, prieš kelis šimtus ar kelias dešimtis tūkstančių metų. Tarybų Sajungos teritorijoje taip pat rastos neandertaliečių liekanos. Šis neandertalietis buvo nedidelio augio (apie 160 cm), tvirtu sudėjimo, žemos kaktos, bet jo smegenų kiekis jau žymiai didesnis, negu ankstiau minėtu senųjų protėvių.

Pastaruoju metu surasta iškasenų, kurių išskirtinės ypatumai, kurie gnežtai atskiria žmogų nuo jų supančios gyvūnijos? Isto nėra. Žmogaus smegenyse yra tos pat dalys, kaip ir žmogbeždžionių. Skirtumas tik tas, kad žmogaus galvos smegenų labiau išsvystę didieji pusrutuliai ir juos dengiančios žlevė.

Taigi kūno sandaros atitinkamumas atitinkamumas yra išskirtinės ypatumai, kurie gnežtai atskiria žmogų nuo jų supančios gyvūnijos?

Kyla klausimas, kokios gypriežastys atskyre žmogų nuo gyvulių ir nuvedė į tokius kelius, kuris leido ištolbulinti jam savo smegenis, lėmokino į pajungti gamtą savo reikalaus, pasidaryti gamios valdovu? Iš jų klausimų atsakymą davė dar Engelas. Jis nurodė, kad darbas buvo ta svirtis, kuri pasuko vieną beždžionės grupė sužmogėjimo kelju. Dvikalė beždžionė turėjo laisvas rankas, kurio-

mis galėjo patinti lazdą ar dūklėjimą nuo priešo atsiginti, malstui iš žemės iškasti ir pan. Tos dvikoje būtybės, kurios geriau sugebėjo išnaudoti šavo rankas, kurios dažniau ir labiau vykusių panaudojė kad ir paprastiausius įrankius, tos išliko gyvos kovojo už būvį sūgamą. Išvaresnis įrankių panaudojimas vertė lavintis rankas ir, kas ypač svarbu, smegenis.

Darbo deka beždžioninė žmogaus protėvių atitrūko nuo gyvulių, išskyrus keletą žmonių gyvenimą tvaro įrankių išnaudotus. Jis nebesitaikė prie gamtos, kaip tai daro gyvūnai, bet patys pajungė gamtą savo reikalaus.

Tokių būdu mokslas sungrėvė religinius priešinimus, aplėtai, kad žmogus sukurė pāsaulinę esybę — dievas. Žmogus alsiado ir išsivystė į dievę — žemėje — sakoj sių dienų mokslas.

Doc. S. PAVILONIS
Medicinos mokykla

Medicinos m